

Predikan i Kyrkhults kyrka 2013 av Tobias Bäckström

Bönsöndagen

”Bönen”

Jer 29:11-14

1 Joh 5:13-15

Luk 11:1-13

Ps: 212, 762, 399, 210

”Herre, lär oss att be...” säger lärjungarna till Jesus. Trots att de förmodligen hade bett hela sitt liv, de borde vetat mycket om bön. De hade psaltaren som var deras bönbok och de kunde den säkert utan och innan. Ändå kommer de till Jesus och säger: ”lär oss att be.”

Ja, behövde lärjungarna gå i böneskola trots deras erfarenhet så behöver du också det! När det gäller bön så blir vi aldrig färdiga, vi behöver ständigt lära oss på nytt. Ofta behöver vi börja om igen, vi är aldrig färdiglärda. Så därför: välkommen till Jesus böneskola den här söndagen.

Jesus ger oss tre lektioner. Den första är bönen Fader vår. När de kommer till honom och vill ha hjälp att be så ger han dem en bön! Han börjar inte med en lång föreläsning om bön. Han börjar genast be med dem istället. Inga konstigheter. Vi kan bara lära oss att be genom att börja be. Och många gånger behöver vi de färdiga bönerna, vi behöver falla in i ord och formuleringar som redan finns där. Det är inte alltid vi hittar orden själva, och då kan det vara skönt att ha färdiga ord att vila i.

Lärjungarna hade många färdiga böner att be med, jag nämnde hela psaltaren som är en enda bönbok. Men ingen av dem var som denna. En bön där man tilltalar Gud med Fader, Abba, som det står på grekiska. Jesus lär dem ett nytt sätt att närma sig Gud: barnets sätt till sin förälder. Vi är Guds barn och Gud är vår far. Konstigare än så behöver bön inte vara.

Herrens bön har blivit alla kristnas gemensamma bön. Du kan be den för dig själv hemma, men du är ändå inte ensam. Du ingår i en syskonskara över hela jorden som alla stämmer in med dig: ”Vår Fader...”

Bönen börjar inte med våra önskningar. När jag ber Vår Fader så ställer jag mig inför Gud, jag dröjer vid hans namn, hans rike, hans vilja. Inte *mitt* namn, *mitt* rike eller *min* vilja. Så jag är inte i centrum, ändå handlar den om mina djupaste behov.

Bönen har en eskatologisk prägel, den handlar om den framtid som väntar oss. När vi ber så reser vi oss över nuet och våra vardagliga liv och blickar framåt. Mot riket som kommer, mot brödet för dagen som kommer.

Brödet, ja. Vad är det för bröd det handlar om? Som så ofta handlar det om flera saker, det Jesus undervisar oss om har många bottenar. Visst handlar det om konkret bröd, mat, livsmedel, allt vi behöver för att leva. Men det står här om brödet för dagen som kommer. Ordet *epiosion*, som förr översattes med *dagligt* bröd, är svårt att översätta. Men ”brödet för dagen som kommer” är inte så dumt. Dagen som kommer, dagen vi alla väntar på är Dagen

med stort D, då Jesus kommer tillbaka. Där väntar den himmelska måltiden, och där vi i nattvardens bröd har fått en försmak. Det är det brödet vi ber om. Och vi får bönesvar när vi går fram till nattvarden.

Och sen kommer Jesus in på alla trassliga relationer som vi kan ha med varandra. ”Förlåt oss våra synder, som vi förlåter andra.” Jesus förnekar inte att andra kan ha anledning att be oss om förlåtelse, att vi kan vara drabbade av andras oförrätter. Men han visar hur allt hör ihop: min relation med andra och min relation till Gud. Ibland behöver vi be om förlåtelse och ibland behöver vi förlåta andra. Men allt hör ihop som en stort trasslig trådhärva och vi får överlåta åt Gud att nysta upp det.

I denna bön finns allt, när vi ber den så hamnar vi rätt i förhållande till Gud och i förhållande till andra. Men nu går vi över till den andra lektionen i Jesus böneskola.

Han ger oss en berättelse, en liknelse från vardagen. En person får oväntat besök. Och till sin förfäran upptäcker han att skafferiet är tomt när han ska bjuda på något. I sin nöd går han till sin granne för att be om hjälp att komma ur sin pinsamma belägenhet. Han blir avvisad: ”lämna mig i fred”, men han ger sig ändå inte. Till slut får han det han behöver, inte för vänskaps skull, utan för att han var så påträngande.

Vad kan detta lära oss om bön? Ja, det första är att *nöden* är en viktig orsak till bön. Mannen saknade bröda att sätta fram för sin gäst. Bristen, det vi saknar, detta får vi komma till Gud med i bön. Gud är visserligen inte som den här ovänlige grannen som vill bli lämnad i fred. Tvärtom: det Jesus vill lära oss är att vi *får* tjata på Gud. Han önskar det rent av. Gud vill bli störd av oss.

Och då kommer vi över till den tredje lektionen i Jesus böneskola när han tillämpar den här liknelsen: ”be så skall ni få, sök så skall ni finna, bulta så skall dörren öppnas.” Det är ihärdighet han uppmanar oss till, att inte ge upp. Ingen går ju fram till en dörr och knackar *ett* knock och sen tänker: ”nähä, ingen hemma” och sen går. Och ingen lägger på luren efter att ha låtit en signal gå fram. Nej, håll på tills någon svarar, även när det gäller Gud. Istället för ”be så ska ni få” kanske man kunnat översätta: ”be *tills* ni får”. Antingen får vi det vi ber om eller något annat vi behöver bättre.

För det är inte alltid så självklart att vi vet vad som är bäst för oss, djupast sett. Även vi förstår att ett barn har större behov av en fisk eller ett ägg än vad han har av en orm eller skorpion. Och om redan vi förstår att ge våra barn goda gåvor, ska då inte vår fader i himmelen ge oss... ja vadå?

Ja, får inget löfte om att alla våra önskningar, små som stora, ska uppfyllas. Men vi har ett löfte nämligen att få helig Ande åt den som ber honom. Det är det som vi djupast sett behöver. Och därmed är cirkeln sluten. ”Lär oss att be” sa lärjungarna. Det hade de inte kommit på av sig själva. Ingen människa börjar närma sig Gud om inte fadern drar honom. Ingen människa hade kommit på idén att be om inte Anden redan hade gett oss denna idé. Ingen människa kan be om inte Anden redan finns i oss och ber i oss.